

תָּמֹן. אוֹף הָכָא בְּכָל חוּפָּה, אֶצְטְרִיךְ תְּקוּנַי שְׁפִירוֹ,
לְחוּפָּאָה לְחוּפָּה לִיקְרָא דְכֻלָּה סְתָם.

דִּהָא דָּא, פְּגוּזָנָא דְדָא קִימָא. דָּא סְלָקָא בְּשִׁבְעַ
בְּרָכָאן, וְדָא סְלָקָא בְּשִׁבְעַ בְּרָכָאן. וְכֵד
סְלָקָא בְּשִׁבְעַ בְּרָכָאן בְּדִין אֶקְרִי כֻלָּה. וְעַל דָּא
אָסִיר לְשִׁמְשָׁא בְּהַ עַד דְּאִתְּכַלִּילַת בְּאֵינוֹן שִׁבְעַ
בְּרָכָאן, פְּגוּזָנָא עֲלָאָה.

אֵינוֹן שִׁבְעַ בְּרָכָאן, יִרְתָּא כֻלָּה, מִרוּחָא (נ"א מְרִיא)
עֲלָאָה, (ד' קס"ט ע"ב) אֲתֵר דְּכָל בְּרָכָאן נִגְדִין
מִתָּמֹן. שִׁית בְּרָכָאן אֵינוֹן דְּכֻלָּה אִתְּבְּרָכָא מִנִּיחֹהוּ,
וְאִתְּ אֲמַרְתְּ דְּאֵינוֹן שִׁבְעַ. אֵלָּא שְׁבִיעָאָה אִיהוּ דְּקָא
מְקַיִים כֻּלָּא.

רוּבָא דְּבְרָכָאן עַל תֵּינִן אָמַאי. אֵלָּא דְּאִיהוּ סְטָרָא
דְּחֵדִי לְכֻלָּא, עַל הַהוּא יֵינ דְּאִתְּנַטִּיר
בְּעַנְבוֹי תְּדִיר. וּבְגִין כֵּן בְּרָכָה קַדְמָאָה דְּאֵינוֹן

לשון הקודש

אוֹתָן שִׁבְעַ בְּרָכוֹת יוֹרֶשֶׁת הַכֹּהֵן מִרוּחַ
(מסוד) עֲלִיוֹנָה, מְקוֹם שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת
שׁוֹפְעוֹת מִשָּׁם. שֵׁשׁ בְּרָכוֹת הֵן שֶׁהַכֹּהֵן
מִתְּבָרֵךְ מֵהֵן, וְאִתְּהָ אֲמַרְתְּ שֶׁהֵן שִׁבְעַ?
אֵלָּא הַשְּׁבִיעִית הִיא שֶׁמְקַיֶּמֶת אֶת כָּלן.
רַב הַבְּרָכוֹת עַל תֵּינִן לְמַדָּה? אֵלָּא שֶׁהוּא
הַצֵּד שֶׁמְשַׁמְחָה אֶת הַכֹּהֵן עַל אוֹתוֹ יֵינ
שֶׁמְשַׁמֵּר בְּעַנְבוֹי תְּמִיד. וּמִשׁוּם כֵּן

יְפִי לְכַסּוֹת אֶת הַחֹפֶה לְכַבוֹד הַכֹּהֵן
סְתָם.
שְׁחֵרֵי זו כְּמוֹ שׁוֹן עוֹמְדֵת. זו עוֹלָה
בְּשִׁבְעַ בְּרָכוֹת, וְזו עוֹלָה בְּשִׁבְעַ בְּרָכוֹת.
וּכְשֶׁעוֹלָה בְּשִׁבְעַ בְּרָכוֹת, אִזּו נִקְרָאת
כֻלָּה. וְלָכֵן אָסוּר לְשַׁמֵּשׁ בְּהַ עַד
שֶׁנִּכְלַלַת בְּאוֹתָן שִׁבְעַ בְּרָכוֹת כְּמוֹ
שֶׁלְמַעֲלָה.

שֶׁבַע, אִיהוּ רָזָא דִּינִין, יִין עָבִיד פְּרִי (ס"א חידו) בֵּין
 לְעֵילָא בֵּין לְתַתָּא. גִּפְּן נָטִיל כֹּלָא, וְאַפִּיק אִיבָא
 לְעֵלְמָא, וְאַתְעָרוּ דְחֻדְוָה שְׁמַאלָא אִיהוּ, דְכַתְיב, (שיר
 הַשִּׁירִים ב) שְׁמַאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי וּלְבַתֵּר וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבַקְנִי.
 וְהַהוּא אֵילְנָא דְחַיִּי עָבִיד פִּירִין וְאִיבִין (ס"א בְּהַהוּא גִּפְּן)
 בְּאַתְעָרוּתָא דָּא, וְדָא אִיהוּ בְּרָכָה קְדָמָא דְכֹלָא.
 (בּוֹרָא פְּרִי הַגִּפְּן).

תַּנְיִינָא שְׁהַבֵּל בְּרָא לְכַבּוּדוֹ, רָזָא דְבְּרִית קְדִישָׁא,
 חֻדְוָה דְחַבּוּרָא, דְנָטִיל כֹּל בְּרָכָאן מִרָזָא
 דִּימִינָא, לְמַעַבְדַּי אִיבִין בְּהַהוּא גִּפְּן, דְהָא בְּקְדָמִיתָא
 הַהוּא פְּרִי (נ"א חידו) נְחִית מִלְעֵילָא, אֲרַח שְׁיִיפִין,
 וְנַגִּיד לְבְּרִית קְדִישָׁא, לְנַגִּידָא לִיהַ בְּהַהוּא גִּפְּן, וְדָא
 מְסַטְרָא דִּימִינָא, דְהָא לִית אִיבָא מִשְׁתַּכְחָא אֶלָּא
 בִּימִינָא. שְׁמַאלָא אֲתַעַר וַיִּמְיֵנָא עָבִיד.

לשון הקודש

הַשְּׁנֵינִיָּה, שְׁהַבֵּל בְּרָא לְכַבּוּדוֹ, מְסוּדָא שְׁל
 הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה, שְׁמַחַת הַחַבּוּר, שְׁנֹטֵל
 אֶת כָּל הַבְּרָכוֹת מְסוּדָא הַיְמִין לְעֵשׂוֹת
 פְּרוֹת בְּאוֹתָהּ גִּפְּן, שְׁהַרִי בְּרָאשׁוֹנָה
 אוֹתוֹ פְּרִי (שְׁמַחָה) יוֹרֵד מִלְמַעְלָה דְרָדָּ
 הַאִיבְרִים, וְשׁוֹפֵעַ לְבְּרִית הַקְּדוּשָׁה
 לְהַשְׁפִּיעָה בְּאוֹתָהּ הַגִּפְּן, וְזֶה מַצַּד הַיְמִין,
 שְׁהַרִי אֵין פְּרִי נִמְצָא אֶלָּא בַּיְמִין.
 הַשְּׁמַאל מִתְעוֹרֵר וְהַיְמִין עוֹשֶׂה.

הַבְּרָכָה הַרְאשׁוֹנָה שְׁל אוֹתָן הַשְּׁבַע הִיא
 סוּדָא שְׁל הַיְיִן, יִין עוֹשֶׂה פְּרִי (שְׁמַחָה) בֵּין
 לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה. גִּפְּן נוֹטֵלֵת הַבֵּל,
 וּמוֹצִיאָה פְּרִי לְעוֹלָם, וְהַתְעוֹרְרוֹת שְׁל
 שְׁמַחָה הִיא מְשַׁמְּאֵל, שְׁכַתּוּב (שִׁיר ב)
 שְׁמַאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבַקְנִי
 וְאוֹתוֹ עֵין חַיִּים עוֹשֶׂה פְּרוֹת וְנַגְנָנִים (בְּאוֹתָהּ
 123) בְּהַתְעוֹרְרוֹת הַזֶּה, וְזוֹהִי הַבְּרָכָה
 הַרְאשׁוֹנָה שְׁל הַבֵּל. (בּוֹרָא פְּרִי הַגִּפְּן).

לְבַתָּר כְּלִיל שְׂמָאלָא בִימִינָא, וְיִמִינָא בְּשְׂמָאלָא,
לְמַהְיִי רְזָא דְאָדָם. וּבְגִין כַּךְ תְּלִיתָא
אִיהוּ יוֹצֵר הָאָדָם. וְעַל דָּא יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּיוֹקֵנָא דְּאָדָם הוּא.

רְבִיעָא, אִיהוּ עֲמוּדָא חָדָא, דְּיִרְכָא יְמִינָא.
חֲמִישָׁא, שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתִגְל עֲקָרָה
דְּבֵיתָא, בְּחֻדָּה בְּקַבּוּץ וּכְנִישׁוֹ דְּבִנְהָא, מֵאַרְבַּע
סְטְרֵי עֲלָמָא, וְדָא רְזָא דְּיִרְכָא אַחְרָא, דְּאֶתְחַפֵּר
בְּיִרְכָא שְׂמָאלָא, לְמִיזַל וּלְמִיכְנֵשׁ לְכָל סְטְרִין,
וּכְנִישׁוֹ דְּבִנִין, וְרַחֲמוֹ, לְמִיעַל לֹזן בֵּין בְּרַבִּין.

וּבְאֵינוֹן תְּרִין, דְּנִבְיָאִים שְׂרִיין בְּגִוּוּיָהוּ, חֻדָּה
דְּעֲקָרָא דְּבֵיתָא. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָא
שְׁתֵּי עֲרְבוֹת, לָא עֲבָדִין אִיבָא וּפִירִין, וּכְנִישׁוֹ דְּבִנִין
לְגַבִּיָהוּ, אֵינוֹן פִּירִין וְאִיבִין דְּלְהוֹן, וְלָא אֶתְעֵרוּ
כְּנִישׁוֹ דְּבִנְהָא לְגַבְהָא, בַּר בְּנִבְיָאִים.

לשון הקודש

בְּגִיָּה מֵאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, וְזוֹה סוּד
שֶׁל יֶרֶךְ אַחֲרֵת שְׂמֵת חִבְרַת בְּיֶרֶךְ שְׂמָאל
לְלַכֵּת וּלְכַנֵּס אֶת כָּל הַצְּדָדִים, וְכַנּוּם
הַבָּנִים, וְאֶהְבֶּה לְהַכְנִיסָם בֵּין הַבְּרַכּוּסִים.
וּבְאֹתָם הַשָּׁנִים שֶׁהִנְבִּיאִים שׁוֹרִים
בְּתוֹכָם, שְׂמַחַת עֲקָרַת הַפִּיֵת. מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהִרִי שְׁתֵּי עֲרְבוֹת לֹא
עוֹשׂוֹת נִצָּנִים וּפְרוֹת, וְכַנּוּם הַבָּנִים

אַחַר כֵּךְ נִכְלַל הַשְּׂמָאל בְּיָמִין וְהִימִין
בְּשְׂמָאל לְהִיּוֹת סוּד שֶׁל אָדָם, וְלִכְּן
הַשְּׁלִישִׁית הִיא יוֹצֵר הָאָדָם. וְעַל זֶה
יַעֲקֹב, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמַצְעִי, דְּמוֹתוֹ שֶׁל
אָדָם הוּא הִיָּה.

הַרְבִּיעִית הִיא עֲמוּד אַחַד שֶׁל יֶרֶךְ
יָמִין. הַחֲמִישִׁית – שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתִגְל
עֲקָרַת הַפִּיֵת בְּשְׂמַחָה בְּקַבּוּץ וְכַנּוּם

שְׁתִּיתָאָה שָׁמַח תְּשַׂמַּח רַעִים הָאֱהוּבִים, אֶתְר
 דְּרַעוּתָא וְחֲדוּה וְאַחֲוָה אֲשַׁתְּכַת,
 עֲמוּדָא דְכָל עֲלָמָא דְאֶקְרִי צְדִיק, וְצְדִיק וְצַדִּיק
 רַעִים וְאֱהוּבִים אֵינוּן, דְּלֹא אֶתְעֵדוּן דָּא מִן דָּא. עַד
 הָכָא שִׁית בְּרַכָּאן, דְּכֻלָּה אֶתְבְּרַכַת מִנֵּיהוּ.

שְׁבִיעָאָה אֵיהוּ מְקַיִים פְּלָא, וּמַהֲאֵי שְׁבִיעָאָה
 מִתְבְּרַכָּאן פְּלָא וּדְאֵי, פְּלָלָא דְעֶשֶׂר
 אֲמִירוֹן, בְּגִין דְּדָא, פְּלִיל עֵילָא וְתַתָּא. וְעַל דָּא כְּלִיל
 בְּהֵאֵי, י' זִינֵי דְחֲדוּה, שְׁשׁוֹן, שְׁמַחָה, חֲתָן, (ס"א וְכֻלָּה,
 גִּילָה, דִּיצָה, אַהֲבָה, וְאַחֲוָה, שְׁלוֹם) וְכֻלָּה, אַהֲבָה, אַחֲוָה, גִּילָה,
 רִינָה דִיצָה, חֲדוּה, שְׁלוֹם וְרִיעוּת, לְמַהֲוֵי כְּלָה
 שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא.

זְבָאִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוּן זְכוּ לְתַתָּא, בְּגִוּוּנָא
 דְּלְעֵילָא. עָלֵייהוּ כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב ז) וּמִי כְעַמְּךָ

לשון הקודש

הַבְּרַכָּה הַשְּׁבִיעִית מְקַיֶּמֶת הַכֹּל,
 וּמַהֲשִׁבֵּעִית הַזֶּה הַכֹּל מִתְבְּרָכִים וּדְאֵי,
 כְּלָל שֶׁל עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, מִשׁוּם שְׁזוּ
 כּוֹלֵלֶת מֵעֵלָה וּמִטָּה, וְלִכֵּן כְּלוּלִים בְּזוּ
 עֲשָׂרָה מִינֵי שְׁמַחָה: שְׁשׁוֹן, שְׁמַחָה, חֲתָן,
 (וְכֻלָּה, גִּילָה, דִּיצָה, אַהֲבָה, וְאַחֲוָה, שְׁלוֹם) וְכֻלָּה,
 אַהֲבָה, אַחֲוָה, גִּילָה, רִנָּה, דִּיצָה, חֲדוּה,
 שְׁלוֹם וְרִיעוּת. לְהֵיוֹת הַכְּלָה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.
 אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂהֵם זְכוּ לְמַטָּה כְּמוֹ

אֲלֵיהֶם הֵם פְּרוֹת וְנִצְנָנִים שְׁלָהֶם, וְלֹא
 מַעֲרִים בְּנוֹם שֶׁל בְּגִיָּה אֲלֵיהֶם, רַק
 בְּנִבְיָאִים.

בְּרַכָּה שְׁשִׁית - שְׁמַח תְּשַׂמַּח רַעִים
 הָאֱהוּבִים, מְקוֹם שֶׁל רְצוֹן וְשְׁמַחָה
 וְאַחֲוָה נִמְצָאִים, הַעֲמוּד שֶׁל כָּל הָעוֹלָם
 שְׁנִקְרָא צְדִיק, וְצְדִיק וְצַדִּיק הֵם רַעִים
 וְאֱהוּבִים שְׁלֹא זִוִּים זֶה מִזֶּה. עַד כָּאן שֶׁשׁ
 בְּרַכּוֹת שֶׁכֻּלָּה מִתְבְּרַכַת מִהֶן.

בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ. חֲדוּ כְּלָהוּ כָּל הַהוּא יוֹמָא
בְּמַלְיָן דְּאוּרֵייתָא, וְכָל בְּנֵי מִתָּא עֲבָדוּ לִיהּ רִישָׁא
עַלֵייהוּ. לְיוֹמָא אַחְרָא, קָמוּ רַבֵּי יוֹסִי וְרַבֵּי חֲזִיָּא
וּבְרַכּוּ לֹזֵן, וְאַזְלוּ לְאַרְתֵּייהוּ.

כִּד מָטוּ לְגַבִּיהּ דְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן, זְקַף עֵינָיו וְחָמָא לֹזֵן.
אָמַר לֹזֵן מִסְתַּפֵּל הוֹינָא בְּכוּ יוֹמָא דָּא, וְחַמִּינָא
לְכוּ תְרִין יוֹמִין וְחַד לִילֵיא, דְּהִתְיוֹתוֹן לְגַבֵּי מִשְׁכְּנָא
דְּתַהוּא גַעַר מְטַטְרוֹן, וְתַהוּא גַעַר הָוָה אֹזְלִיף לְכוּ
רְזִין עַלְאִין בְּחֻדְוָה דְּאוּרֵייתָא, וְכַפָּא חוּלְקָכוֹן בְּנֵי.

סְדָרוּ מַלְיָן בְּלָהוּ קָמִיָּה, וְסָחוּ לִיהּ עוּבְדָּא, אָמַר
לֹזֵן זַכָּאִין אֶתוֹן, וְזַכָּאִי חוּלְקִי, דְּהָא
אַדְכְּרָנָא יוֹמָא חַד דְּחָוָה אָזִיל עִמִּי בְּאַרְחָא רַב
סְפָרָא אָבוּי, וּבְרִיכּוּת לִיהּ כִּד אֶתְפָּרַשׁ מִנִּי, דִּיֵּהָא
לִיהּ בַּר אַרְיָא בְּאוּרֵייתָא, וְלֹא בְרִיכּוּת לִיהּ דְּהֵיֵהוּ

לשון הקודש

וְלִלְלָה שְׁחִיתֶם בְּמִשְׁכְּנֵנוּ שֶׁל אוֹתוֹ גַּעַר
מְטַטְרוֹן, וְאוֹתוֹ גַּעַר הָיָה מְלַמֵּד אֶתְכֶם
סוּדוֹת עֲלוּיָנִים בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי
חֲלַקְכֶם בְּנֵי!

סְדָרוּ כָּלֶם אֶת הַדְּבָרִים לְפָנָיו, וְסָחוּ לוֹ
אֶת הַמַּעֲשֵׂה. אָמַר לָהֶם, אֲשֶׁרִיכֶם
וְאֲשֶׁרִי חֲלַקִי, שֶׁהֲרִינִי גּוֹכֵר יוֹם אֶחָד
שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עִמִּי בְּדֶרֶךְ רַב סְפָרָא אָבוּי,
וּבְרַכְתִּי אוֹתוֹ כְּאֲשֶׁר נִפְרַד מִמֶּנִּי שִׁיחָהּ

שְׁלַמְעֵלָה, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (שְׁמוּאֵל-ב ז) וּמִי
כְּעַמֻּד בְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ. שְׁמָחוּ
כָּלֶם כָּל אוֹתוֹ יוֹם בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, וְכָל בְּנֵי
הָעִיר עָשׂוּ אוֹתוֹ רֹאשׁ עֲלֵיהֶם. לְיוֹם אַחַר
קָמוּ רַבֵּי יוֹסִי וְרַבֵּי חֲזִיָּא, וּבְרַכּוּ אוֹתָם
וְהִלְכוּ לְדַרְכָּם.

בְּשַׁהֲגִיעֵנוּ לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן, הָרִים עֵינָיו
וְרָאָה אוֹתָם. אָמַר, מִסְתַּפֵּל הָיִיתִי בְּכֶם
הַיּוֹם הַזֶּה, וְרִאִיתִי אֶתְכֶם שְׁנֵי יָמִים

יִזְכֵּי בֵּיתָהּ. וּפָאָה חוֹלְקֵיכוֹן בְּנֵי, עַל־יְכוֹ כְּתִיב (ישעיה
נד) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יְיָ.

דְּבַר אַחֵר וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יְיָ. וְכִי כָּל בְּנֵי דְאֵינוֹן
דְּיִשְׂרָאֵל, בְּלָהוּ אוֹלֵיף לֹון קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אוֹרֵייתָא. אֵין. דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְאֵינוֹן יְנוּקֵי לְעָאן
בְּאוֹרֵייתָא, שְׂכִינְתָּא אֲתִיָּא וַיְהִיב לֹון חֵילָא וְתִקְפָּא
לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא, דְּאֵלְמָלָא סִיּוּעָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, לָא יְכַלִּין אֵינוֹן יְנוּקֵי לְמַסְבֵּל.

רְבִי שְׁמַעוֹן הָוָה שְׂכִיחַ יוֹמָא חַד גַּבֵּי פִתְחָא
דְּלוּד, וְרְבִי חֵיָּא בְּחֵדִיחַ, פָּנַע בֵּיתָהּ חַד
יְנוּקָא, אָמַר רְבִי שְׁמַעוֹן וּדְאֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲתֵרְעֵי (נ"א אֲתֵרַע) בְּעֵלְמָא הַשְׁתָּא לְיוֹמִין זְעִירִין,
גְּלֹגּוּלָא רַבָּא לְמַלְכֵי אֲרַעָא אֵלִין בְּאֵלִין. (דף ק"ע ע"א)
וּדְאֵי בְּעוֹד דְאֵינוֹן מְקַטְרְגִין אֵלִין עַל אֵלִין.

לשון הקודש

וְחִזְק לְלַמֵּד תּוֹרָה. שְׂאֵלְמָלָא סִיּוּעוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵין אוֹתָם הַתִּינוּקוֹת
יְכוּלִים לְסַבֵּל.

רְבִי שְׁמַעוֹן הָוָה מְצוּי יוֹם אֶחָד לְיַד
הַפֶּתַח שֶׁל לוּד, וְרְבִי חֵיָּא עֲמוֹ. פָּנַשׁ בּוֹ
תִּינוּק אֶחָד. אָמַר רְבִי שְׁמַעוֹן, וּדְאֵי
שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְרַצָּה (עוֹרָה)
בְּעוֹלָם עֲכָשׁוּ לְיָמִים מְעַשִּׂים גְּלֹגּוּל גְּדוּל
לְמַלְכֵי הָאָרֶץ אֵלֶּה בְּאֵלֶּה. וּדְאֵי שְׂבַעוֹד

לוֹ בֶן אֲרִיָּה בַתּוֹרָה, וְלֹא בְּרַבְתִּי אוֹתוֹ
שֶׁהוּא יוֹבָה בּוֹ. אֲשֶׁרֵי חֲלַקְתֶּם בְּנֵי,
עֲלֵיכֶם כְּתוּב (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי
ה'.

דְּבַר אַחֵר וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי ה' – וְכִי כָּל
הַבָּנִים שֶׁהֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֵת כָּלָם
מְלַמֵּד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה? בֶּן.
שְׂהֵרֵי בְּשַׁעְהָ שְׂאוֹתָם תִּינוּקוֹת לוֹמְדִים
תּוֹרָה, הַשְׂכִּינָה בָּאָה וְנֹתְנַת לָהֶם כַּח

יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ גֵוֹ רוּחָא.

אָמַר הַהוּא יְנוּקָא, וְהָא בְיוֹמָא דָּא שְׂאֲרֵי
אֲתַעְרוּתָא דָּא, דְּהָא בְּהָא יוֹמָא דְּמִין
בְּגֵיאִין אוּשְׁדִין בְּעֵלְמָא. אָמַר לִיה רַבִּי חֲזִיא, מִנָּא
לִיה לְהָא יְנוּקָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְזַמְנִין נְבוּאָה
נְפִיל בְּפִי יְנוּקָן, וּמִתְנַבְּאֵי יִתִּיר מִחַד נְבִיאָה.

אָמַר הַהוּא יְנוּקָא, וְכִי תִוְוָהּ אִיהוּ בְּיַנּוּקֵי לְמַחְוֵי
לוֹן נְבוּאָה, וְהָא קָרָא שְׁלִים אִיהוּ. מְנַלְן.
דְּכִתִּיב וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי יִי. אֵינּוּן וְדָאֵי לְמוֹדֵי יִי,
וְנְבוּאָה מְנַחֵן נְפָקָא, מַה דְּלִית הָכִי לְכָל עֵלְמָא,
אֵלָא לְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּי, דְּכִתִּיב בְּהוּ וְכָל בְּנֵיךְ
לְמוֹדֵי יִי, וּבְגֵינֵי כֶּךָ מְנַחֵן נְפָקָא נְבוּאָה. אָתָּא
רַבִּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקִיה אָמַר מִיוֹמָאֵי לָא שְׁמַעְנָא דָּא.
בַּר הַשְּׁתָּא.

לשון הקודש

אָמַר אוֹתוּ תִינּוּק, וְכִי תִמְיָהּ הִיא
שְׁתִּיבָה לְתִינּוּקוֹת נְבוּאָה? וְהָרִי הוּא
פְּסוּק שְׁלָם. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכַתוּב וְכָל בְּנֵיךְ
לְמוֹדֵי הִי. הֵם וְדָאֵי לְמוֹדֵי הִי, וְנְבוּאָה
יוֹצֵאת מֵהֶם, מַה שְׂאִין בֶּן לְכָל הָעוֹלָם,
אֵלָא לְיִשְׂרָאֵל לְבָדָם, שְׁכַתוּב בְּהֵם וְכָל
בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי הִי, וּמִשּׁוּם כֶּךָ יוֹצֵאת מֵהֶם
נְבוּאָה. בָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקוּ. אָמַר,
מִיָּמֵי לֹא שְׁמַעְתִּי אֶת זֶה, רַק עֲכָשׁוּ.

שְׁהֵם מְצִיָּקִים אֵלָה לְאֵלָה, יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ
בְּתוֹךְ רִוְחָה.

אָמַר אוֹתוּ תִינּוּק, וְהָרִי בְיוֹם זֶה
הַתְּחִילָה הַתְּעוֹרְרוֹת זֶה, שְׁהָרִי בְיוֹם זֶה
דְּמִים רַבִּים נִשְׁפָּכִים בְּעוֹלָם. אָמַר לוֹ
רַבִּי חֲזִיא, מִנֵּין לוֹ לְזֶה הַתִּינּוּק? אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְפַעְמִים נְבוּאָה נוֹפֶלֶת בְּפִי
הַתִּינּוּקוֹת וּמִתְנַבְּאִים יוֹתֵר מֵאֶחָד
הַנְּבִיאִים.

וְדָא פְּקוּדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְמוֹשֶׁה: (שמות כו)
וְעִשִׂיתְּ אֶת הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכַּן עֲצֵי שֹׁטִים

עוֹמְדִים. (כְּלָא כְּגוּוֹנָא עֲלָאָה) (ד"א ל"ג פֶּתַח רַבִּי יִצְחָק) וּכְתִיב (ישעיה
ו) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים וְגו', עוֹבְדָא
דְּמִשְׁכְּנָא בְּאִינוּן קְרָשִׁים, כְּגוּוֹנָא דְאִינוּן שְׂרָפִים,
(בְּהַאי אַתְר) אֵלִין עוֹמְדִים, וְאֵלִין עוֹמְדִים.

וְאֵי תִימָא, וְהָא כָּל תִּיְלֵי שְׁמִיָּא אִינוּן עוֹמְדִים
כְּלָהוּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (זכריה ג) וְנָתַתִּי לָךְ
מִהֲלָכִים בֵּין הָעוֹמְדִים הָאֵלֶּה, וּכְתִיב (מלכים א כב) וְכָל
צְבָא הַשָּׁמַיִם עוֹמְדִים עָלָיו וְגו', דְהָא כְּלָהוּ מִשְׁרַיִן
עֲלָאִין לִית לָהּ קְפִיצִין, וְכְלָהוּ קִיּוּמֵי בְּקִימָה. אֵלָּא
וְדָאֵי כְּלָהוּ קִיּוּמִין, וְלִזְמַנִּין אֵלִין אֶקְרוּן שְׂרָפִים,
וְלִזְמַנִּין סְלֶקִין בְּשֵׁמָא אַחְרָא, אֲבָל אֵלִין כְּלָהוּ בְּחַד
שְׁמָא קִיּוּמֵי.

לשון הקודש

כָּלֵם עוֹמְדִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְנָתַתִּי לָךְ
מִהֲלָכִים בֵּין הָעוֹמְדִים הָאֵלֶּה, וְכָתוּב וְכָל
צְבָא הַשָּׁמַיִם עוֹמְדִים עָלָיו וְגו', שֶׁהָרִי כָּל
הַמַּחֲנוֹת הָעֲלִיוֹנִים אֵין לָהֶם כְּרַעֲיִם,
וְכָלֵם עוֹמְדִים בְּקִימָה? אֵלָּא וְדָאֵי כָּלֵם
עוֹמְדִים, וְלַפְעָמִים אֵלֶּה נִקְרָאִים שְׂרָפִים,
וְלַפְעָמִים עוֹלִים בְּשֵׁם אַחַר, אֲבָל אֵלֶּה
כָּלֵם עוֹמְדִים בְּשֵׁם אַחַד.

זו מצות הקדוש בְּרוּךְ הוּא לְמוֹשֶׁה,
וְעִשִׂיתְּ אֶת הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכַּן עֲצֵי שֹׁטִים
עוֹמְדִים. (הכל בְּדִגְמָא הָעֲלִיוֹנָה) (פֶּתַח רַבִּי יִצְחָק)
וְכָתוּב (ישעיה ו) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ
שֵׁשׁ כְּנָפִים וְגו'. מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן בְּאוֹתָם
קְרָשִׁים כְּמוֹ אוֹתָם הַשְּׂרָפִים, (בְּמִקּוּם זָה)
אֵלֶּה עוֹמְדִים וְאֵלֶּה עוֹמְדִים.
וְאֵם תֹּאמַר, וְהָרִי כָּל חִילוֹת הַשָּׁמַיִם

וְהָאֵי קָרָא אוֹקְמוּתָהּ, (ג"א רבי יצחק פתח) **כְּתִיב** (תהלים כג)
 מִזְמוֹר לְדָוִד יי' רָעִי לֹא אֶחָסֶר. הָאֵי אֶתְמַר,
 מָה בֵּין מִזְמוֹר לְדָוִד, וּבֵין לְדָוִד מִזְמוֹר. וְהָכָא,
 שְׂכִינְתָּא קִדְמָא וְאַתְיָא, וְשָׂרְאֵת עָלֶיהָ בְּקִדְמִיתָא.
 יי' רָעִי, וְכִי אֶמַאי שְׂכִינְתָּא קִדְמָא הָכָא, וְהָא דָּוִד
 אֶצְטְרִיךְ לְאַקְדָּמָא (ס"א לְאַתְעָרָא) אֵיהוּ בְּקִדְמִיתָא,
 הוֹאִיל וּבְעֵי מְזוּנִיָּה מַעַם קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אֶלָּא, וְדָאֵי שְׂכִינְתָּא קִדְמָא וְאַתְיָא, וְשָׂרְאֵת עָלֶיהָ,
 וְאַתְעָרַת לִיהָ לְשַׁבְחָא לְמַלְכָּא שְׂבַחָא דָּא,
 וְלַמְבַּעֵי מְזוּנֵי מַקְמֵי מַלְכָּא, דְּהָא הָכִי אֶצְטְרִיךְ עַל
 מַלְכָּא דְּמְזוּנָא דְּבַעֲיָא אֵיהִי וְרַעוּתָא דִּילָהּ, דְּכָל בְּנֵי
 עַלְמָא יַבְעִין מְזוּנֵי. בְּגִין דְּכַד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּעֵי לְנַחְתָּא מְזוּנֵי לְעַלְמָא, אֵיהִי נְטִלָּא בְּקִדְמִיתָא,
 וְעָלָה גַּחְתֵּי מְזוּנֵי לְעַלְמִין בְּלָהוּ. וּבְגִינֵי כַךְ אֵיהִי
 אֶקְדִּימַת לְמַלְכָּא דָּא דְּמְזוּנֵי, וְשָׂרְאֵת עָלֶיהָ דְּדָוִד.

לשון הקודש

אֶלָּא וְדָאֵי שְׂכִינְתָּא קִדְמָא וְכָאֵה וְשָׂרְתָה
 עָלֵי וְהַעִירָה אוֹתוֹ לְשַׁבַּח לְמַלְכָּא אֵת
 הַשְׁבַּח הַזֶּה וְלִבְקַשׁ מְזוּנוֹת מַלְכָּנִי
 הַמַּלְכָּא, שְׁתִּירֵי כֹךְ צְרִיךְ עַל דְּבַר שֶׁל מְזוּן
 שְׁתִּיָּא רוּצָה וְתַרְצוֹן שְׁלָהּ, שְׁכַל בְּנֵי
 הָעוֹלָם יִבְקָשׁוּ מְזוּנוֹת. מִשׁוּם שְׂפַאֲשֵׁר
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצָה לְהוֹרִיד מְזוּנוֹת
 לְעוֹלָם, הֵיא גּוֹטְלַת בְּרַאשׁוֹנָה, וְעָלֶיהָ

וּפְסוּק וְהַ פְּרָשׁוּהוּ, (רבי יצחק פתח) כְּתוּב
 (תהלים כג) מִזְמוֹר לְדָוִד ה' רָעִי לֹא אֶחָסֶר.
 הָרִי נִתְבָּאֵר, מָה בֵּין מִזְמוֹר לְדָוִד וּבֵין
 לְדָוִד מִזְמוֹר? וְכָאֵן שְׂכִינְתָּא קִדְמָא וְכָאֵה
 וְשָׂרְתָה עָלֵי בְּרַאשׁוֹנָה. ה' רָעִי, וְכִי
 לְמָה שְׂכִינְתָּא קִדְמָא לְכָאֵן, וְהָרִי דָּוִד
 צְרִיךְ לְהַקְדִּים (לְעוֹרָא) בְּרַאשׁוֹנָה, הוֹאִיל
 וּמְבַקֵּשׁ מְזוּנוֹ מַעַם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא?

יִי רְעִי, יִי רְעִי דִילִי, כְּהֵאֵי רְעִיָּא דְמַדְבַּר עָאנָא
 דִּילִיָּה בְּאַתָּר דְּדִשְׁאִין וְעִשְׁבִּין, דְּלֹא מַחְסַר בִּיָּה
 כָּל מַדְעָם. אוֹף הָכִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הוּא אִיהוּ
 רְעִיָּא דִילִי, לְמִינֵן לִי בְּכָל מָה דְאַנָּא אֶצְטְרִיךְ. דְּבַר
 אַחַר יִי רְעִי, תְּנִינֵן, דְּקָשִׁין מְזוּנֹתָיו דְּבַר נָשׁ קָמִי
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקָרִיעַת יָם סוּף. הָכֵא תְרִין
 גְּזוּנִין אִינוּן, וְתַרְוֵייהוּ בְּאַרְחָה קְשׁוּט.

חַד בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל עוֹבְדוֹי בְּדִינָא
 וְקְשׁוּט, וְעַל דִּינָא וְקְשׁוּט אֶתְקִיָּים כָּל עֲלָמָא.
 וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וּבְכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, דָּן כָּל עֲלָמָא
 בְּדִינָא לְצַדִּיקֵי וְלְרָשָׁעֵי וְלְכָל בְּנֵי עֲלָמָא, כְּמָה
 דְּאַתְּ אָמַר (תהלים יא) כִּי צַדִּיק יִי צְדָקוֹת אֱהֵב. וְכֵד
 אִיהוּ דָּן בְּנֵי נְשָׂא, וְחַמֵּי בְּנֵי נְשָׂא כְּמָה חַיִּיבִין,
 וְכְמָה חֲטָאִין קָמִיָּה, בְּדִין קָשָׁה בְּעִינֵי לְמִיָּהב לֹון

לשון הקודש

סוף. כאן הם שני גונים, ושניהם בדרך
 אמת.

אחד בשביל שכל מעשיו של הקדוש
 ברוך הוא בדין ואמת, ועל הדין והאמת
 מתקיים כל העולם, ובכל יום ויום ובכל
 זמן וזמן דן את כל העולם בדין, את
 הצדיקים ואת הרשעים ואת כל בני
 העולם, כמו שנאמר (תהלים יא) כי צדיק ה'
 צדקות אהב. וכשהוא דן בני אדם
 ורואה בני אדם כמה רשעים וכמה

יורדים מזונות לכל העולמות. ומשום
 כך היא הקדימה לדבר זה של מזונות,
 ושָׁרְתָה על דוד.

ח' רעי - ה' הרועה שלי. ברועה הזה
 שמנהיג צאנו במקום של דשאים
 ועשבים שלא חסרו דבר, אף כך
 הקדוש ברוך הוא הוא הרועה שלי לזון
 אותי בכל מה שאני צריך. דבר אחר ה'
 רעי - שנינו שקשים מזונות של אדם
 לפני הקדוש ברוך הוא כמו קריעת ים

מְזוּנָא בְּכָל זְמַנָּא, בְּגִין דְּאִית לִיה לְמִיּוֹן חַיִּיבָיָא,
וְלֵאֲיִנוֹן דְּחַטָּאן.

וְאִיהוּ עֶבֶד עֲמָהוֹן לְגוּ מְשׁוֹרֵת חַדִּין, וְזֵן וּמְפָרְנִים
לִזְן כְּפּוּם חֶסֶד עֲלָאָה, דְּאֵתְמַשְׁדַּךְ וְאֵתְנַגִּיד
עַל כָּל (ס"א עֲמִיּוֹן וּבְנִי) בְּנֵי עֲלָמָא, וּבִיּוֹה אִיהוּ זֵן וּמְפָרְנִים
לְכַלְא, לְצַדִּיקֵי וּלְחַסִּידֵי וּלְרִשְׁיָעֵי, וּלְכָל אֲיִנוֹן בְּנֵי
עֲלָמָא, וּלְכָל חִיּוֹן וּבְעֵירֵי חֶקְלָא, וְעוֹפֵי שְׂמִיָּא,
מְקַרְנֵי רְאֵמִים עַד בִּיצֵי כְלָמִי, וְלֹא אֲשֶׁתְאָר
בְּעֲלָמָא, דְּאִיהוּ לָא זֵן וּמְפָרְנִים לְכַלְא, אִף עַל גַּב
דְּקִשָּׁה קַמִּיָּה, לְפּוּם עוֹבְדֵין דְּבְנֵי עֲלָמָא, בְּקַרְיַעַת
יָם סוּף.

וְכִי קַרְיַעַת יָם סוּף קִשָּׁה קַמִּיָּה, וְהִכְתִּיב (נחום א)
גּוֹעַר בַּיָּם וַיִּבְשָׁהוּ, (עמוס ה) הַקּוֹרָא לְמִי הַיָּם
וַיִּשְׁפְּכֶם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וְהָא כִּיּוֹן דְּסָלִיק (דף ק"ע ע"ב)

לשון הקודש

וְאֵת כָּל הַחַיּוֹת וּבְהֵמֹת הַשָּׂדֶה וְעוֹפוֹת
הַשָּׁמַיִם, מְקַרְנֵי רְאֵמִים וְעַד בִּיצֵי כְנִים,
וְלֹא נִשְׁאָר בְּעוֹלָם מִי שְׂאִינוּ זֵן וּמְפָרְנִים
אֵת הַכָּל, אִף עַל גַּב שְׂקִשָּׁה לְפָנָיו, לְפִי
מַעֲשֵׂי בְנֵי הָעוֹלָם, בְּקַרְיַעַת יָם סוּף.

וְכִי קַרְיַעַת יָם סוּף קִשָּׁה לְפָנָיו, וְהָרִי
כְּתוּב (נחום א) גּוֹעַר בַּיָּם וַיִּבְשָׁהוּ, (עמוס ט)
הַקּוֹרָא לְמִי הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֶם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ,
וְהָרִי כִּיּוֹן שְׂעֵלָה רְצוֹן לְפָנָיו, הַכָּל לְפָנָיו

חַטָּאִים לְפָנָיו, אִזּוּ קִשָּׁה בְּעֵינָיו לְתַת
לְהֵם מְזוּן בְּכָל זְמַן, כִּי יֵשׁ לוֹ לִזְוֹן אֵת
הַרְשָׁעִים וְאֵת אוֹתָם שְׂחוֹטָאִים.

וְהוּא עוֹשֶׂה עֲמָהֶם לְפָנִים מְשׁוֹרֵת חַדִּין,
וְזֵן וּמְפָרְנִים אוֹתָהּ כְּפִי חֶסֶד הָעֲלִיּוֹן
שְׂנַמְשָׁד וְנִשְׁפַּע עַל כָּל (העמלים ובני) בְּנֵי
הָעוֹלָם, וְכוּ הוּא זֵן וּמְפָרְנִים אֵת הַכָּל,
אֵת הַצַּדִּיקִים וְאֵת הַחַסִּידִים וְאֵת
הַרְשָׁעִים, וְאֵת כָּל אוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם,

רְעוּתָא קַמִּיה, כִּלְא קַמִּיה כְּאִין הוּא חָשִׁיב, וְאֵת
אֲמַרְתָּ דְקַרִיעַת יַם סוּף קִשְׁה קַמִּיה.

**אֵלֵא בְּזִמְנָא דְיִשְׂרָאֵל אֲעַבְרוּ לְגַבֵּי יַמָּא, וּבְעָא
קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְמַקְרַע לֹוֹן יַמָּא דְסוּף,
אֲתָא רַהֲב הַהוּא מְמַנָּא דְעַל מְצָרִים, וּבְעָא דִינָא
מִקְמֵי קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. אֲמַר קַמִּיה, מְאֲרִיה
דְעָלְמָא, אֲמַאי אֵת בְּעֵי לְמַעְבַּד דִּינָא עַל מְצָרִים,
וְלְמַקְרַע יַמָּא לְיִשְׂרָאֵל, הָא כְּלָחוּ חֲתִיבִין קַמְדָּהּ, וְכָל
אֲרַחָּךְ בְּדִינָא וּקְשׁוּט. אֵלִין פְּלַחֵי כּוּכְבִים וּמְזֻלוֹת
וְאֵלִין פְּלַחֵי כּוּכְבִים וּמְזֻלוֹת. אֵלִין בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת,
וְאֵלִין בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת. אֵלִין אוֹשְׁדֵי דְמִין, וְאֵלִין
אוֹשְׁדֵי דְמִין.**

**בְּהֵיא שְׁעָתָא תָּוּה קִשְׁה קַמִּיה, לְמַעְבַּר עַל אֲרַח
דִּינָא. וְהָא יִשְׂרָאֵל הוּוּ נְטִילֵי עַל יַמָּא,
דְכַתִּיב, (שמות יד) וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה מַה תַּצַּעַק אֵלַי**

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַיָּם לְיִשְׂרָאֵל, הֲרֵי כְּלָם רְשָׁעִים לְפָנֶיךָ,
וְכָל דְרָכְךָ בְּדִין וְאֲמַתָּ? אֵלֵה עוֹבְדֵי
כּוּכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְאֵלֵה עוֹבְדֵי כּוּכְבִים
וּמְזֻלוֹת. אֵלֵה בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת, וְאֵלֵה בְּגִלּוּי
עֲרִיזוֹת. אֵלֵה שׁוֹפְכֵי דָמִים, וְאֵלֵה שׁוֹפְכֵי
דָמִים.

**בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הָיָה קִשְׁה לְפָנֶיךָ לְעַבַּר עַל
דְרָךְ הַדִּין. וְהֲרֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ נוֹסְעִים עַל**

כְּאִין הוּא חָשׁוּב, וְאֵתָה אֲמַרְתָּ שְׁקַרִיעַת
יַם סוּף קִשְׁה לְפָנֶיךָ!?

**אֵלֵא, בְּזִמְנָן שְׁנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבְרוּ לַיָּם וְרָצָה
הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַרַע לָהֶם אֵת יַם
סוּף, בְּא רַהֲב, אוֹתוֹ מְמַנָּה עַל מְצָרִים,
וּבְקִשׁ דִּין מִלְפָּנֵי הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא.
אֲמַר לְפָנֶיךָ, רַבּוֹן הָעוֹלָם, לָמָּה אֲתָה
רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת דִּין עַל מְצָרִים וְלְקַרַע אֵת**

דִּבֶּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ, וַהֲוֶה קָשָׁה קָמִיָּה
 לְמַעַבְר עַל דִּינָא, וּלְמַקְרַע לֹזֵן יַמָּא דְסוּף, וְאַלְמָלָא
 דְאַשְׁנַח קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְזֻכּוֹת אַבְרָהָם, דְאַקְדִּים
 בְּצַפְרָא לְמַעַבְד פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה, וְרַעוּתָא דִּילֵיהּ,
 בְּדַבְתִּיב (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר, פְּלָחוּ
 אֶתְאַבְדוּ בְיַמָּא, בְּגִין דְבְכַל הַהוּא לִילֵיָא, בְּדִינָא
 הָוֶה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עָלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל.

דְתַנִּינָן, מָאֵי דְכְתִיב וְלֹא קָרַב זֶה אֵל זֶה כָּל
 הַלֵּילָה. מְלַמֵּד דְאַתּוּ מְלֹאכֵי עֲלָאֵי
 לְשַׁבְחָא בְהַהוּא לִילֵיָא קָמִי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 אָמַר לֹזֵן, וְכִי (ס"א ב"י) עוֹבְדֵי יְדֵי טַבְעִין בְּיַמָּא, וְאַתּוּן
 מְשַׁבְּחֵן קָמָאֵי, מִיָּד וְלֹא קָרַב זֶה אֵל זֶה כָּל
 הַלֵּילָה. מַה כְּתִיב, וַיְהִי בְאַשְׁמֹרֶת הַבֶּקֶר, אֲשַׁנַּח
 קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְזֻכּוֹתָא דְאַבְרָהָם, דְאַקְדִּים

לשון הקודש

בְּרוּךְ הוּא בְּדִין עַל יִשְׂרָאֵל.
שְׁשַׁנְנֵנוּ, מַה שְּׁכַתוּב וְלֹא קָרַב זֶה אֵל
 זֶה כָּל הַלֵּילָה, מְלַמֵּד שְׁבָאוּ מְלֹאכֵים
 עֲלִיוֹנִים לְשַׁבְּח בְּאוֹתוֹ לֵילָה לְפָנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָמַר לָהֶם: וְכִי (ב"י)
 מַעֲשֵׂי יְדֵי טוֹבְעִים בַּיָּם וְאַתֶּם מְשַׁבְּחִים
 לְפָנֵינוּ! מִיָּד – וְלֹא קָרַב זֶה אֵל זֶה כָּל
 הַלֵּילָה. מַה פְּתוּב? וַיְהִי בְאַשְׁמֹרֶת
 הַבֶּקֶר. הַשְּׁגִית הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְזֻכּוֹת

הַיָּם, שְּׁכַתוּב (שמות יד) וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה
 מַה תַּעֲשֶׂק אֵלַי דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּסְעוּ. וְהָיָה קָשָׁה לְפָנָיו לְעַבְר עַל הַדִּין
 וְלַקְרַע לָהֶם אֶת יָם סוּף, וְאַלְמָלָא
 שְׁהַשְּׁגִית הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְזֻכּוֹת
 אַבְרָהָם שְׁהַקְדִּים בְּבֶקֶר לַעֲשׂוֹת מַצּוֹת
 רְבוּנוּ וְרַצּוֹנוּ, בְּכַתוּב (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם
 אַבְרָהָם בְּבֶקֶר – פְּלָם הָיוּ אוֹבְדִים בַּיָּם,
 מִשּׁוּם שְׁבְכַל אוֹתוֹ הַלֵּילָה הָיָה הַקְּדוֹשׁ

בְּצַפְרָא לְמַעַבְד רְעוּתִיה דְּמֵאֲרִיָּה, כְּדַכְתִּיב וַיִּשְׁכֶם
אֲבָרְהָם בַּבֶּקֶר. כִּדִּין אֶתְדַר יַמָּא, וְעָרְקוּ מִיַּיִן
כַּמְיִיהוּ דִּישְׂרָאֵל.

דְּכַתִּיב וַיֵּשֶׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקָר לְאִיתָנוּ, וְתַנְיָנוּ,
לְאִיתָנוּ: לְתַנְאֵי. לְהַהוּא תַנְאֵי דְהַתְנָה
עַמִּיָּה קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא, כִּד בְּרָא עַלְמָא, לְאִיתָנוּ,
כְּתִיב הָכָא לְאִיתָנוּ, וְכַתִּיב הָתָם (תהלים פט) מִשְׁכִּיל
לְאִיתָן הָאֲזַרְחִי, וְעַל דָּא לַפְּנוֹת בְּקָר, כְּהַהוּא זְמַנָּא
דְּאֶקְדִּים אֲבָרְהָם לְמַעַבְד רְעוּתָא דְּמֵאֲרִיָּה, כִּדִּין
אֶתְקַרַע יַמָּא, (הכא ויהם את מחנה מצרים) וְעַל דָּא קָשָׁה הוּא
כַּמִּיָּה קְרִיעַת יָם סוּף.

כְּגוֹוְנָא דָּא, קָשִׁין זְוִוְגִין קָמִי קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא
בְּקְרִיעַת יָם סוּף, מַה קְרִיעַת יָם סוּף
קָטִיל לְאֵלִין בְּהַאי סְטָרָא, וּמְקַיִים לְאֵלִין בְּהַאי

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְאִיתָן הָאֲזַרְחִי, וְעַל זֶה לַפְּנוֹת בְּקָר,
כְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁהַקְדִּים אֲבָרְהָם לַעֲשׂוֹת
רְצוֹן רַבּוֹנוּ אִזְ נִקְרַע הַיָּם, (כאן ויהם את מחנה
מצרים) וְלִכְן קָשָׁה הִזְה לַפְּנֵי קְרִיעַת יָם
סוּף.

כְּמוֹ כֵּן קָשִׁים הַזְוִוְגִים לַפְּנֵי הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּקְרִיעַת יָם סוּף. מַה קְרִיעַת
יָם סוּף הֲרַג אֶת אֱלֹהֵי בְּצַד הַזֶּה, וְקָיִם

אֲבָרְהָם שְׁהַקְדִּים בַּבֶּקֶר לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
רַבּוֹנוּ, כְּכַתוּב וַיִּשְׁכֶם אֲבָרְהָם בַּבֶּקֶר. אִז
הַזֶּה הַיָּם, וּבְרַחוּ הַמַּיִם מִלְּפָנַי יִשְׂרָאֵל.
שְׁכַתוּב, וַיֵּשֶׁב הַיָּם לַפְּנוֹת בְּקָר
לְאִיתָנוּ. וְשַׁנְיָנוּ, לְאִיתָנוּ - לְתַנְאֵי,
לְאוֹתוֹ תַנְאֵי שְׁהַתְנָה עִמּוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרִידָה
הוּא כְּשִׁפְרָא אֶת הָעוֹלָם. לְאִיתָנוּ, כְּתוּב
כְּאִן לְאִיתָנוּ, וְכַתוּב שָׁם (תהלים פט) מִשְׁכִּיל

סְטָרָא, אֹפֶּךְ הָכָא בְּזוּגֵינִי, כְּתִיב (תהלים סח) מוֹצִיא אֲסִירִים בַּבּוֹשְׁרוֹת, וְתַנְיֵן בְּכִי וְשִׁירוֹת, מִיַּת הָאִי, וְנִהִיב אֶתְיָה לְהָאִי, וְלִזְמִינִי לְחֵיבָא מוֹדְמָנָא לִיָּה אֶתְתָּא מְעֵלְיָא. אֲבָל רְזִין סְתִימִין אֵינֻן פְּכֻלָּא וְכֻלָּא הוּא בְּדִינָא, וְכִּי דִּאֲתַעְרוּ חֲבָרִיָּא בְּהָא, וְדָאִי הָכִי הוּא.

וְכִּי דִּאֲתַעְרוּ לְפָנֵי, וְלֹא מִלְּפָנֵי, לְפָנֵי הַהוּא דְקָאִים לְפָנֵי, קָמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְשִׁמְשׁ קָמִיָּה, וְעַל דָּא לָא אָמְרוּ דְקָשִׁין זְווגֵינִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכֵן קָשִׁין מְזוּנֹתָיו שֶׁל אָדָם לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲלָא לְפָנֵי, וְלִהְיֵי קָשִׁיין כָּל חֵינִי, דְּהָא לָאוּ בְּרִשׁוּתִיָּה קִיָּיִמִי, אֶפֶס עַל גַּב דְּאִיָּהוּ עָבִיד, (ד"א ל"ג אָבֵל אֶפֶס עַל גַּב דְּאִיָּהוּ עָבִיד) בְּרִשׁוּתָא אַחֲרָא עָבִיד.

כְּתִיב (ויקרא כב) וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִלְּפָנֵי. מֵאִי

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּרִיךְ הוּא, וְשִׁמְשׁ לְפָנָיו. וְעַל כֵּךְ לָא אָמְרוּ שְׁקָשִׁים הַזְּווגִים לְקוּדֹשׁ – בְּרִיךְ – הוּא, וְכֵן קָשִׁים מְזוּנֹתָיו שֶׁל אָדָם לְקוּדֹשׁ – בְּרִיךְ – הוּא, אֲלָא לְפָנֵי, וְלִזְהָ קָשִׁים כָּל אֵלֶּה, שֶׁהֲרִי לָא בְּרִשׁוּתָם הֵם עוֹמְדִים. אֶפֶס עַל גַּב שְׁהוּא עוֹשֶׂה, (אָבֵל אֶפֶס עַל גַּב שְׁהוּא עוֹשֶׂה) בְּרִשׁוּת אַחֲרָת הוּא עוֹשֶׂה.

כְּתוּב (ויקרא כב) וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא

אֶת אֵלֶּה בַּצַּד הַהוּא – אֶפֶס כָּאֵן בְּזוּגֵינִים, כְּתוּב (תהלים סח) מוֹצִיא אֲסִירִים בַּבּוֹשְׁרוֹת, וְשִׁנְנוּ – בְּכִי וְשִׁירוֹת. מִמִּית אֶת זֶה, וְנוֹתֵן אֶת אִשְׁתּוֹ לְזֶה, וְלִפְעָמִים לְרָשַׁע מוֹדְמָנָת אִשָּׁה מְעֵלָה. אֲבָל סוּדוֹת נִסְתָּרִים הֵם בְּכָל, וְכִּפְל הוּא בְּדִין. וְכִּי שְׁהִירוּ חֲבָרִים בְּזֶה, וְדָאִי כֵּךְ הוּא. וְכִּי שְׁהִירוּ לְפָנֵי וְלֹא מִלְּפָנֵי – לְפָנֵי אוֹתוֹ שְׁעוֹמֵד לְפָנֵי, לְפָנָיו שֶׁל הַקּוּדֹשׁ

מִלְפָּנַי. אֵלֶּא דָּא עֲלָמָא דְאַתִּי, הֵהוּא דְכָל חַיִּין
 קַיִימִין תַּפְּוּן. דְּבַר אַחַר, דָּא צְנוּרָא עֲלָאָה, נָהַר
 דְּלֵא פְּסָקוֹן מִימּוֹי לְעֲלָמִין. וְכֹלֵא חַד, וְדָא אִיהוּ
 דְּנָטִיל כָּל עֲדוּנִין דְּעֲלָמָא דְאַתִּי. וּמֵאִינּוֹן עֲדוּנִין
 עֲלָאִין תְּשִׁתְּצִי, (הָאִי נִפְשֵׁי) מֵאַתָּר דִּהֵהוּא נַעֲם יִי תַפְּוּן,
 וְדָא אִיהוּ מִלְפָּנַי.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב, (יונה א) וַיִּקָּם יוֹנָה
 לְבִרְוַח תְּרִשִׁישָׁה מִלְפָּנַי יִי כִי יִדְעוּ הָאֲנָשִׁים
 כִּי מִלְפָּנַי יִי הוּא בּוֹרַח, וְתִנִּינֵן מָאִי טַעְמָא אֲזִיל
 יוֹנָה וּבְרַח, וְכִי מָאִן יִיכּוֹל לְמַבְרַח מִקָּמִי קִדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, אֵלֶּא הָוָה אֲזִיל וּבְרַח לְנַפְקָא מֵאַרְעָא
 קִדִּישָׁא, דִּהָא שְׂכִינְתָא לָא שְׂרִיא לְבַר מֵאַרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין דְּלֵא תְשַׁרִי עֲלוֹי שְׂכִינְתָא, הָוָה
 בְּרַח מֵאַרְעָא קִדִּישָׁא, דִּהָא שְׂכִינְתָא אִיהִי שְׂרִיא

לשון הקודש

וַיִּקָּם יוֹנָה לְבִרְוַח תְּרִשִׁישָׁה מִלְפָּנַי ה'. כִּי
 יִדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי מִלְפָּנַי ה' הוּא בְּרַח.
 וְשִׁנִּינוּ, מָה הַטַּעַם הִלְךְ יוֹנָה וּבְרַח? וְכִי
 מִי יִכּוֹל לְבִרְוַח מִלְפָּנַי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא?! אֵלֶּא הָוָה הוֹלֵךְ וּבּוֹרַח לְצֵאת
 מֵהָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, שְׂהֲרִי הַשְּׂכִינָה אִינְהָ
 שׁוֹרָה מִחוּץ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִשׁוֹם שְׁלֵא
 תְשַׁרְהָ עֲלוֹי הַשְּׂכִינָה, הָיָה בּוֹרַח מֵאָרֶץ
 הַקְּדֻשָׁה, שְׂהֲרִי הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה שָׁם, כְּמוֹ

מִלְפָּנַי. מַה זֶה מִלְפָּנַי? אֵלֶּא זֶה הָעוֹלָם
 הַבָּא, הֵהוּא שְׁפָל הַחַיִּים עוֹמְדִים שָׁם.
 דְּבַר אַחַר, זֶה צְנוּרָא עֲלִיוֹן, נָהַר שְׁאִין
 מִימּוֹי פּוֹסְקִים לְעוֹלָמִים, וְהַכֵּל אַחַד.
 וְהוּוּ שְׁנַטִּיל אֶת כָּל הָעֲדוּנִים שֶׁל הָעוֹלָם
 הַבָּא, וּמֵאִתָּם עֲדוּנִים עֲלִיוֹנִים תִּתְכַּלֵּה
 (הַנֶּפֶשׁ הַזֹּה), מִמְּקוֹם שֶׁשָּׁם אוֹתוֹ נַעֲם ה', וְהוּוּ
 מִלְפָּנַי.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֵּן, הֲרִי כְּתוּב (יונה א)